

חוזרים ונהלים

קביעת מצבו התפקודי (סטטוס) של חולה המאושפז בבית חולים כללי לצורך העברתו למסגרת אישפוזית אחרת

מימון האשפוז הסיעודי הכרוני על-ידי המתאשפז/ת, בן/בת הזוג, ובנים/בנות של המתאשפז

הנחיות לשימוש בייפוי כוח לפי חוק זכויות החולה

אשפוז מסובסד בבית חולים גריאטרי סיעודי

איסור גביית כספים מחולים סיעודיים/ תשושי נפש ומשפחתם שאושפזו באמצעות משרד הבריאות

מוסדות ברישיון

◀ **חיפוש במאגר המוסדות הגריאטריים והמחלקות לקשישים סיעודיים ותשושי נפש**

◀ **רשימת מעונות/ בתי אבות לתשושים באתר משרד הרווחה**

בחירת מוסד האשפוז המתאים לקשיש

לעיתים, מצבו התפקודי והרפואי של הקשיש אינו מאפשר להמשיך לטפל בו בבית, בשל היעדר תנאי טיפול מתאימים ועולה צורך להעבירו למוסד. מצבים אלו הנינם משבריים עבור הקשיש ובני משפחתו. השאלות הראשונות שעשויות לעלות הן:

מה עושים עכשיו?

לאן אפשר להעביר את הקשיש?

איך לממן את השהות במסגרת מחוץ לבית?

האם בכל זאת ניתן להשאיר את הקשיש בבית תוך הסתייעות בשירותים שונים בקהילה?

המידע להלן נועד לסייע לקשיש ולבני משפחתו במצבי משבר אלה, תוך פירוט האשפוז במוסדות למשך פרק זמן ממושך.

יצוין, שבקהילה קיימים שירותים שונים, שיכולים להקל על הקשיש ומשפחתו ולאפשר לקשיש להישאר בביתו, כחלופה לאשפוז ממושך במוסד.

מצבו הרפואי תפקודי של הקשיש וסוג המוסד או המחלקה המתאימים

כאשר המשפחה נאלצת לאשפז את הקשיש, סוג המוסד המתאים תלוי במצבו של הקשיש (סטטוס), כפי שהוגדר על-ידי רופא מומחה בגריאטריה (**חוזר מנהל רפואה 26/2010**), על-פי מצבו הרפואי של הקשיש ורמת התפקוד שלו: תשוש, סיעודי, תשוש נפש, סיעודי מורכב או הנשמה ממושכת.

א. אשפוז במוסד גריאטרי של "סיעודיים" או "תשושי נפש" הגדרת "סיעודי" ו"תשוש נפש"

◀ **"סיעודי"** - קשיש הסובל מירידה קשה וקבועה בניידות, בתפקודי היומיום הבסיסיים ובמצב הבריאות, כתוצאה ממחלה כרונית או מליקוי קבוע, ואשר זקוק לטיפול ומעקב במסגרת אשפוז רפואית סיעודית לתקופה ממושכת.

◀ **"תשוש נפש"** - קשיש המסוגל להתהלך, אולם סובל מירידה משמעותית וקבועה בתפקודי המוח (מצב הקרוי ירידה קוגניטיבית, שיטיון או דמנציה), אשר מתבטאת בירידה בזיכרון, בהתמצאות, בשיפוט וכו', במידה כזו שהוא זקוק לעזרה מלאה בפעילויות היומיום לרבות הלבשה, רחצה, אכילה, שימוש בשירותים, הכוונה בניידות והשגחה על בטיחותו בכל שעות היממה.

◀ **הסמכות להגדרת סטטוס של "סיעודי" או "תשוש נפש"** לצורך אשפוז ממושך במוסד היא של הגריאטר המחוזי מטעם משרד הבריאות.

מוסד האשפוז המתאים

◀ **קשישים במצב "סיעודי" או "תשוש נפש"**, כאמור, יכולים להתאשפז (אישית, או באמצעות בני משפחותיהם) במחלקות לסיעודיים או תשושי נפש, לפי מצבם. האשפוז יכול להיעשות באופן פרטי במימון עצמי, או בסיוע משרד הבריאות.

◀ מחלקות לסיעודיים ותשושי נפש מצויות בבתי חולים גריאטריים ומוסדות לאשפוז ברישוי ובפיקוח משרד הבריאות. **לצפייה ברשימת המחלקות - לחצו כאן** (יש לבחור בקטגוריית "סוג המחלקה" את "גריאטריה סיעודית" או "תשושי נפש" בהתאמה).

◀ **משרד הבריאות מסייע במימון האשפוז של קשישים סיעודיים ותשושי נפש**, עם השתתפות של המתאשפז ובני משפחתו.

ב. מעונות ל"תשונים"

הגדרה

◀ **"תשוש"** - קשיש הסובל מירידה קלה עד בינונית בתפקודי היומיום הבסיסיים וזקוק לעזרה חלקית בפעולות אלה.

מוסד האשפוז המתאים

◀ **קשישים במצב "תשוש" הזקוקים למסגרת חוץ-ביתית, יכולים לפנות למעונות לתשונים**, ברישוי ובפיקוח משרד הרווחה, באופן פרטי במימון עצמי, או בסיוע משרד הרווחה. [לצפייה ברשימת המעונות/בתי אבות – לחצו כאן](#)

◀ **משרד הרווחה, באמצעות הלשכות לשירותים חברתיים ברשויות המקומיות, מסייע במימון השהות במוסדות לתשונים - עם השתתפות של הזקן ובני משפחתו. [מידע נוסף](#) [בנשא באתר משרד הרווחה](#).**

ג. אשפוז "סיעודי מורכב" במחלקה לסייעוד מורכב

הגדרה

◀ **"סיעודי מורכב"** – קשיש עם מוגבלות תפקודית קשה ועם מורכבות רפואית (דהיינו בעיות רפואיות, פעילות ו/או מצב רפואי שאינו יציב, כגון: פצע לחץ עמוק, בעיות נשימתיות קשות ללא צורך בהנשמה חודרנית באמצעות טרכיאוסטומיה (פיום הקנה), צורך בטיפול תוך-ורידי מתמשך, מחלה במצב סופני וכדומה).

מוסד האשפוז המתאים

◀ **קשישים שמצבם מוגדר סיעודי מורכב, יופנו למחלקות "סיעוד מורכב" בבתי חולים גריאטריים**, ברישוי ובפיקוח משרד הבריאות. [לצפייה במחלקות - לחצו כאן](#) (יש לבחור בקטגוריית "סוג המחלקה" את "סיעודית סיעוד מורכב")

◀ **האשפוז במחלקה לסייעוד מורכב הוא במימון קופת החולים עם השתתפות עצמית של המאושפז, על פי חוק.**

ד. אשפוז במחלקות להנשמה ממושכת/כרונית

הגדרה

◀ **"הנשמה ממושכת"** היא מצבו של חולה שנקבע כי הוא נזקק להנשמה לאורך זמן, והוא מונשם דרך טרכיאוסטומיה (פיום הקנה), לאחר שהייה של לפחות חודש בבית חולים כללי, ולאחר שנעשו לפחות 3 ניסיונות לגמילה מההנשמה, שלא צלחו.

מוסד האשפוז המתאים

◀ **חולים כאלה יופנו למחלקות ל"הנשמה ממושכת" בבתי חולים גריאטריים ברישוי ובפיקוח משרד הבריאות. [לצפייה במחלקות - לחצו כאן](#) (יש לבחור בקטגוריית "סוג המחלקה" את "הנשמה ממושכת")**

◀ **האשפוז במחלקה להנשמה ממושכת הוא במימון קופת החולים ללא השתתפות עצמית.**

ה. קשישים הנזקקים לשיקום רפואי באשפוז

הגדרה

מטופל שיקומי (הנזקק לשיקום רפואי) מוגדר כמטופל שתפקודו נפגע בעקבות מחלה ואשר צפוי

לחזור באופן מלא או חלקי לתפקודו הקודם אם יטופל בשיקום רפואי נאות במסגרת המתאימה. דוגמאות למחלות הגורמות לפגיעה תפקודית הניתנת לשיקום במקרים רבים:

1. אירוע מוחי ופגיעות נוירולוגיות שונות
2. שברים ובעיות אורתופדיות אחרות כמו קטיעות החלפת מפרקים ועוד (כולל חולים עם איסור דריכה)
3. דלקת פרקים עם הפרעות תפקודיות
4. תחלואה קשה ו/או ממושכת (כגון דלקת ריאות חמורה, ניתוח גדול וכדומה) שגרמה לירידה תפקודית (severe deconditioning)

מוסד האשפוז המתאים

◀ **חולים כאלה יופנו למחלקות ל"גריאטריה שיקומית" בבתי חולים גריאטריים ברישוי ובפיקוח**

משרד הבריאות או למחלקות לשיקום בבתי חולים שיקומיים ([לצפייה במחלקות - לחצו כאן](#)) יש לבחור בקטגוריית "סוג המחלקה" את "שיקום – גריאטריה שיקומית" או "שיקום כללי וספציפי – אורטופדי/נירולוגי/חבלות מוח".

האשפוז במחלקה לשיקום לסוגיהן הוא במימון קופת החולים ללא השתתפות עצמית.

לפירוט בנושא שיקום לקשישים - [לחצו כאן](#)

בטבלה להלן מפורטים המצבים השונים (סטטוסים) של הקשיש שבהם יש צורך באשפוז/ מיסוד לתקופה ממושכת, מחלקת האשפוז המתאימה, משך השהות השכיח והגורמים המממנים את השהות

הגדרת המצב	המחלקה המתאימה	משך האשפוז השכיח	הגורמים המממנים
עצמאי - ללא ירידה משמעותית בתפקודי היומיום הבסיסיים	לרוב אין צורך	-	הערה: לעיתים אנשים בוחרים לעבור מביתם למסגרת דיור מוגן, במימון פרטי או לעיתים בסיוע של גורמים ממשלתיים (כגון משרד הרווחה) על רקע בעיות סוציאליות.
תשוש - סובל מירידה קלה על בינונית בתפקודי היומיום הבסיסיים וזקוק לעזרה חלקית בפעולות היומיום.	מעון לזקנים - מחלקה לתשושים	מספר שנים	פרטי (במימון המשפחה) או משרד הרווחה (באמצעות לשכת הרווחה ברשות המקומית) עם השתתפות המאושפז ובני משפחתו.
סיעודי - סובל מירידה קשה וקבועה בניידות, בתפקודי היומיום הבסיסיים ובמצב הבריאות, כתוצאה ממחלה כרונית או מליקוי קבוע, וזקוק לטיפול ומעקב במסגרת אשפוז רפואית סיעודית לתקופה ממושכת.	מחלקה סיעודית	מספר שנים	פרטי (במימון המשפחה ו/או ע"י ביטוח סיעודי) או באמצעות משרד הבריאות עם השתתפות המאושפז ובני משפחתו
תשוש נפש - מסוגל להתהלך אולם סובל מירידה משמעותית וקבועה בתפקודי המוח (דהיינו ירידה קוגניטיבית, שיטיון, דמנציה), עם ירידה בזיכרון, בהתמצאות, בשיפוט וכו', במידה כזאת שהוא זקוק לעזרה מלאה בפעילויות היומיום לרבות הלבשה, רחצה, אכילה, שימוש בשירותים, הכוונה בניידות והשגחה על בטיחותו בכל שעות היממה.	מחלקה לתשושי נפש	מספר שנים	פרטי (במימון המשפחה ו/או ע"י ביטוח סיעודי) או באמצעות משרד הבריאות עם השתתפות המאושפז ובני משפחתו
סיעודי מורכב - חולה עם שילוב של ירידה קשה וקבועה בתפקודי היומיום הבסיסיים ובעיות רפואיות פעילות ו/או מצב רפואי בלתי יציב, המצריך טיפול וניטור רפואי - יותר מאשר חולה במחלקה סיעודית, אך פחות מאשר חולה באשפוז במחלקה חריפה (בב"ח כללי). לדוגמא: פצע לחץ עמוק, בעיות נשימתיות קשות, צורך בטיפול תוך-רירידי מתמשך, מחלה במצב סופני וכדומה.	מחלקה לסיעוד מורכב	חודשים ספורים	באמצעות קופת החולים עם השתתפות המאושפז/ משפחתו. יש לפנות לקופת החולים.
מונשם לטווח ארוך - חולה הזקוק להנשמה מלאכותית דרך טרכיאוסטומיה לזמן ממושך (בפרט, אם הועברר מב"ח כללי לאחר שהות של לפחות חודש, ונעשו לו לפחות שלושה ניסיונות גמילה של צלח).	הנשמה ממושכת	חודשים עד שנים	באמצעות קופת החולים, ללא השתתפות המאושפז/ משפחתו. יש לפנות לקופת החולים.

נושאים עיקריים

מסמכים נדרשים בחישוב הזכאות לאשפוז
סיעודי

פיקוח על המוסדות הגריאטריים

סיוע משרד הבריאות במימון האשפוז
הסיעודי

לשכות הבריאות - המחלקות למחלות
ממושכות